

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 26.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto Sisä-Suomen elinvoimakeskukselle tiesuunnitelmasta Maantien 309 rakentaminen välille Rusko - Saarenmaa

TRE:5150/10.03.02/2023

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Jouni Silvenius, puh. 041 730 4296, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Annetaan Sisä-Suomen elinvoimakeskukselle asiasta oheinen lausunto.

Perustelut

Sisä-Suomen elinvoimakeskus on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (LjMTL, 503/2005) mukaisen tiesuunnitelman ”Maantien 309 rakentaminen välillä Rusko - Saarenmaa, Tampere ja Kangasala, tiesuunnitelma”. Elinvoimakeskus on pyytänyt 9.4.2026 Tampereen kaupunkia antamaan lausunnon tiesuunnitelmasta ja sitä vastaan tehdyistä muistutuksista 29.5.2026 mennessä.

Toimivallan peruste

Tampereen kaupungin hallintosäännön 32 §:n perusteella apulaispormestari päättää johtamiensa lautakuntien osalta lausunnon antamisesta muissa kuin muutoksenhakuun liittyvissä asioissa tai lainsäädännön mukaan viranomaiselle kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa

Lausunnot

Maantien 309 rakentaminen välillä Rusko - Saarenmaa, tiesuunnitelma

Sisä-Suomen elinvoimakeskus on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (LjMTL, 503/2005) mukaisen tiesuunnitelman ”Maantien 309 rakentaminen välillä Rusko - Saarenmaa, Tampere ja Kangasala, tiesuunnitelma”. Elinvoimakeskus on pyytänyt 9.4.2026 Tampereen kaupunkia antamaan lausunnon tiesuunnitelmasta ja sitä vastaan tehdyistä muistutuksista. Ne on toimitettu lausuntopyyntöä liitteinä ja kaikkiaan yhdeksästä muistutuksesta Tampereen kaupunkia koskee kaksi.

Lausunnon valmisteluun kaupungilla on osallistunut Kaupunkiympäristön palvelualueen yksiköitä sekä Elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualueelta Kiinteistötoimi.

Tampereen kaupunki on tehnyt seuraavia vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteitä tiesuunnitelman laatimisprosessin yhteydessä:

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 26.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Kuulutus suunnittelun aloittamisesta "Maantien 309 rakentaminen välillä Rusko - Saarenmaa, tiesuunnitelma, Tampere ja Kangasala" on ollut nähtävillä Tampereen verkkosivuilla 25.10. - 24.11.2023.
- Kuulutus yleisötilaisuudesta 13.6.2024 "Maantien 309 rakentaminen välillä Rusko - Saarenmaa, tiesuunnitelma, Tampere ja Kangasala" on ollut nähtävillä Tampereen verkkosivuilla 5.6. - 13.6.2024.
- Ilmoitus Pirkanmaan ELY-keskuksen kuulutuksesta "Maantien 309 rakentaminen välillä Rusko - Saarenmaa, Tampere ja Kangasala" tiesuunnitelman nähtävillä laittamisesta on ollut nähtävillä Tampereen verkkosivuilla 17.12.2025 - 16.1.2026.

Tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen Tampereen kaupungin alueella.

Tiesuunnitelman käsittämän alueen yleiskaavatilanne on muuttunut tiesuunnitelman laatimisen aikana. Suunnittelualueita koskevat voimassa olevat oikeusvaikutteiset yleiskaavat ovat:

- Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040 (20.1.2020), liite 1
- Tampereen kantakaupungin vaiheyleiskaava, valtuustokausi 2017-2021 (9.6.2023), liite 2
- Tampereen kantakaupungin vaiheyleiskaava, valtuustokausi 2021 - 2025 (8.7.2025), liite 3

Suunnittelualueen läheisyydessä asemakaavoitettuja alueita ovat Ruskon alue maantien 309 pohjoispuolella ja Hervantajärven alue eteläpuolella.

Tiesuunnitelman tiealue on valtaosaltaan asemakaavassa 8255 merkinnällä LT-5: Maantien alue. Läntisin osa tiealuetta sekä osin liittyvät väylät K2, K2J ja K3J sijoittuvat asemakaavan 8111 puolelle. Molemmat edellä mainituista asemakaavoista ovat yhdenmukaisia tiesuunnitelman kanssa.

Tampereen kaupunki laatii tiesuunnitelman ratkaisuihin ja toteuttamiseen liittyvät omien kohteidensa suunnitelmansa ja vastaa niiden käsittelyprosesseista hankkeen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa. Näitä kohteita ovat Makkarajärvenkatu (K1), Hytinpolku (K1J), Ruskontie jkpp-väyliseen (K2, K2J) ja Keissupolku (K3J).

Tampereen kaupungilla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, meluesteisiin, tukimuureihin ja muihin merkittäviin rakenteisiin.

Tampereen kaupunki suostuu ottamaan omistukseensa

- Sillan S7 (Ruskontien K2 alittava)
- Keissupolku-ulkoilureitin K3J

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

· Jalkakäytävät ja pyörätiet K1J, K2J ja J5

Tampereen kaupunki osallistuu maantien ja siihen liittyvien rakenteiden, laitteiden ja istutusten tekemisestä aiheutuviin rakentamiskustannuksiin tiesuunnitelman kustannusarviossa ja kustannusjakoehdotuksessa esitetyllä tavalla. Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 17,19 M€ (MAKU-ind. 145; 2020 = 100, alv 0 %), josta Tampereen kaupungin osuudeksi esitetään indeksiin sidottuna 1,85 milj.euroa.

Tampereen kaupunki ei ole valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavaa omistamaansa maa-aluetta korvauksetta tietarkoituksiin, vaan lunastuskorvaus tai menettelytapa määritellään tapauskohtaisesti tietöimituksessa.

Tampereen kaupunki luovuttaa tarvittaessa maa-alueen maantien rakentamisesta aiheutuvien asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten.

Tampereen kaupunki toteuttaa suunnitelman toteuttamisen edellyttämät katu- ja muut järjestelyt K1, K1J, K2, K2J ja K3J samanaikaisesti tietöiden kanssa.

Tampereen kaupunki suostuu vastaamaan asemakaavan katu- ja muille alueille rakennettavan suunnitelmassa esitetyn valaistuksen käyttö- ja kunnossapitokustannuksista.

Tampereen kaupunki suostuu vastaamaan asemakaavan katu- ja muille alueille (K1, K1J, K2, K2J ja K3J) rakennettavan valaistuksen, istutusten ja maantien alittavien alikulkusiltojen S1 ja Snyk alapuolisten rakenteiden kunnossapidosta/käyttökustannuksista sen jälkeen, kun maantie 309 on rakentamis- ja parantamistyön valmistuttua luovutettu yleiseen liikenteeseen.

Tampereen kaupungilla ei ole tällä hetkellä tiehankkeen ulkopuolella kohteita, joissa voidaan hyödyntää hankkeessa vapautuvia maa-aineksia. Myöskään alueita, joista vapautuu tiehankkeelle sopivia maa-aineksia ei ole.

Lausuntopyyntöissä esitettyjen kysymysten lisäksi Tampereen kaupunki tuo esille seuraavia tarkennuksia ja huomioita, jotka pyytää kirjattavaksi jatkosuunnittelussa huomioitavaksi:

Jatkosuunnittelussa on suositeltavaa pyrkiä löytämään tiesuunnitelmassa esitetyille läjitettäville maa-aineksille tarkoituksenmukainen hyödyntämiskohde ensisijaisesti tiesuunnitelma-alueelta (esim. meluntorjunnan toteuttamiseksi). Hyödyntämiskohdetta voidaan kartoittaa myös tiesuunnitelma-alueen ulkopuolelta yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa.

Suunnitellun maantien hulevedet laskevat osittain Tampereen kaupungin puolella sijaitsevaan Houkanoja-Vihiojaan. Geologian tutkimuskeskuksen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kallioperäaineistojen mukaan Kangasalan puolella sijaitsevien Koivistonsuon ja Teerisuon kohdilla on havaintoja kallioperän mustaliuske-esiintymistä, mitkä voivat aiheuttaa riskin happamille ja metalli- ja sulfaattipitoisille hulevesipäästöille niin suunnittelualueella kuin mahdollisissa maamassojen ja louheiden väli- ja loppusijoituspaikoissa. Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota vesistövaikutusten asianmukaiseen arviointiin ja ehkäisyyn sekä hulevesien määrälliseen ja laadulliseen hallintaan. Tarvittaessa tien rakentamisen aikaisia vesistövaikutuksia tulee tarkkailla ottamalla vesinäytteitä. Tampereen kaupunki on laatinut rakennusaikaisten hulevesien käsittelyyn liittyvän työmaavesiohjeen, jonka periaatteita tulee noudattaa soveltuvin osin.

Tampereen puoleisella suunnittelujaksolla ja sen läheisyydessä on havaintoja muun muassa liito-oravasta, lepakoista, viitasammakosta ja lahokaviosammaleesta. Alueella tai sen läheisyydessä on liito-oravan sekä viitasammakon elinympäristöjä sekä arvokkaita lepakkoalueita. Suunnittelun yhteydessä on laadittu luontoselvityksiä ja luontoarvot on pyritty ottamaan suunnittelussa riittävästi huomioon. Mahdollisten luonnonsuojelulaista poikkeamisten suhteen hankkeesta vastaavan tulee olla yhteydessä Lupa- ja valvontavirastoon.

Tampereen kaupunki on teettänyt omistamiltaan maa-alueilta luontotyyppiselvityksiä viime vuosien aikana. Selvitysten perusteella Tampereen puolelle sijoittuvan suunnittelujakson itäosista löytyy suhteellisen luonnontilaisia uhanalaisia luontotyyppisiä. Olisikin suositeltavaa, että erityisesti näihin luonnontilaisimpiin uhanalaisiin luontotyyppisiin kohdistuvat vaikutukset pyrittäisiin pitämään mahdollisimman vähäisinä. Ruskonkehän penkereillä esiintyy haitallisia vieraslajeja, jotka tulee torjua asianmukaisesti. Haitallisia vieraslajeja ei pidä levittää työkoneiden tai maamassojen mukana.

Vastineet muistutuksiin

Sisä-Suomen elinvoimakeskus on saanut tiesuunnitelmasta 9 muistutusta. Niistä 2 koskee Tampereen kaupunkia.

Vastine Tampereen seudun polkupyöräilijät ry:n muistutukseen

Tiesuunnitelmaa laadittaessa on noudatettu suunnittelutilanteessa ajantasaisia Väyläviraston ohjeistuksia (mukaan lukien Väyläviraston ohje 18/2020 Pyöräliikenteen suunnittelu). Jalankulku- ja pyöräilyväylät noudattavat pääsääntöisesti maantien geometrioita, lukuun ottamatta risteäviä maanteitä.

Hankkeen Väyläviraston kanssa sovittuihin suunnitteluperusteisiin on kirjattu lähtökohdaksi, että jalankulku- ja pyöräilyväylät risteävät eritasossa. Suunnitteluperusteissa todetaan kuitenkin myös, että

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 26.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tapauskohtaisesti jalankulun ja pyöräilyn risteäminen tasossa on mahdollista. Suunnittelualueen länsipäässä oleva Hytinpolku K1J alittaa jo nykyisin maantien 309. Sen vuoksi jkpp-tie J1 on K1J:n pohjoispäässä 4 m alempana kuin maantien ajorata. Tästä syystä on erittäin luontevaa, että J1 alittaa myös vieressä olevan Ruskontien K2 eritasoratkaisuna.

Pituuskaltevuuden enimmäisarvot suunnitelmassa eivät ylitä 5 % arvoa (Pyöräliikenteen suunnittelu -ohjeessa mainittua pituuskaltevuuden suositeltavaa maksimiarvoa), mikä on esteettömyysvaatimus erikoistasolla. Pyörästyskaarien säteiden arvojen osalta on huomioitu pyöräliikenteen suunnitteluohjeessa mainitut minimiarvot (säteet täyttävät miniarvot). Geometrioita (esim. pyörästyskaaret) on mahdollista tarkentaa rakentamissuunnitteluvaiheessa loivemmiksi. Jalankulku- ja pyöräilyväylän poikkileikkauksena on esitetty 5/5,5. Se täyttää Väyläviraston 18/2020 Pyöräliikenteen suunnittelu -ohjeessa esitetyt vaatimukset. Jalankulku- ja pyöräilyväylän liikenteenohjauksellisia asioita sekä detaljeja on mahdollista tarkentaa seuraavassa suunnitteluvaiheessa (mm. pyöräliikenteen opastus).

Vastine yksityishenkilön muistutukseen

Muistutus koskee eläinten kulkuyhteyksien ja maantien varren pysäköintipaikkojen vähäisyyttä. Keissupolku-ulkoilureitin tiesuunnitelman väylämerkintä K3J antaa hieman harhaanjohtavan kuvan väylän standardista. Keissupolku tulee säilymään nykyisen kaltaisena metsäpolkumaisena ulkoilureittinä, vaikka se rakennetaankin eritasoyhteytenä maantien 309 ali.

Tampereen kaupungin näkemyksen mukaan ekologiset yhteydet on otettu tiesuunnitelmassa riittävästi huomioon. S1 Keissupolun alikulkukäytävä toimii myös riistaeläinten reittinä. Liito-oravan kulkuyhteyksien kohdille tiesuunnitelmassa on esitetty hyppytolppia ja istutettavia puita. Maantien 309 varrella on Tampereen puolella jo nykytilassa riittävä pysäköintipaikkatarjonta.

Tiedoksi

Sisä-Suomen elinvoimakeskus, Mikko Nurminen, Milko Tietäväinen, Jukka Lindfors, Ari Vandell

Liitteet:

1 Lausunto_liite_1_Tre Yk2040_Kartat_1-4_voimaantulo_20012020.pdf

2 Lausunto_liite_2_Tre_Vaiheyleiskaava_2017-2021_09062023.pdf

3 Lausunto_liite_3_Tre_Vaiheyleiskaava_2021-2025_080702025_low.pdf

Allekirjoitus

Apulaispormetsri Ilkka Porttikivi

Tampere

Ote viranhaltijapäätöksestä

6 (7)

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 26.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

§ 27

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on nähtävillä 27.5.2026
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty tiedoksi asianosaisille sähköpostilla 27.5.2026

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
27.05.2026

Katri Naulo
Johdon assistentti

Tampere

Ote viranhaltijapäätöksestä

7 (7)

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä
alueellinen jätehuoltolautakunta

26.05.2026

§ 27

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 27

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)